

Poročilo o delu Slovenskega gledališkega muzeja v letu 1971

a) Razstave

1. Dne 13. marca smo odprli v društvenih prostorih Drame SNG manjšo sta'no razstavo s temo *Slovenska dramska dela* v ljubljanski Drami med obema vojnama. Uvodno besedo je imel Mirko Mahnič. Hkrati je sodeloval SGM tudi pri stalni razstavi o gledališki dejavnosti v partizanskih letih, ki jo je odprlo istega dne Društvo dramskih umetnikov v istih prostorih.

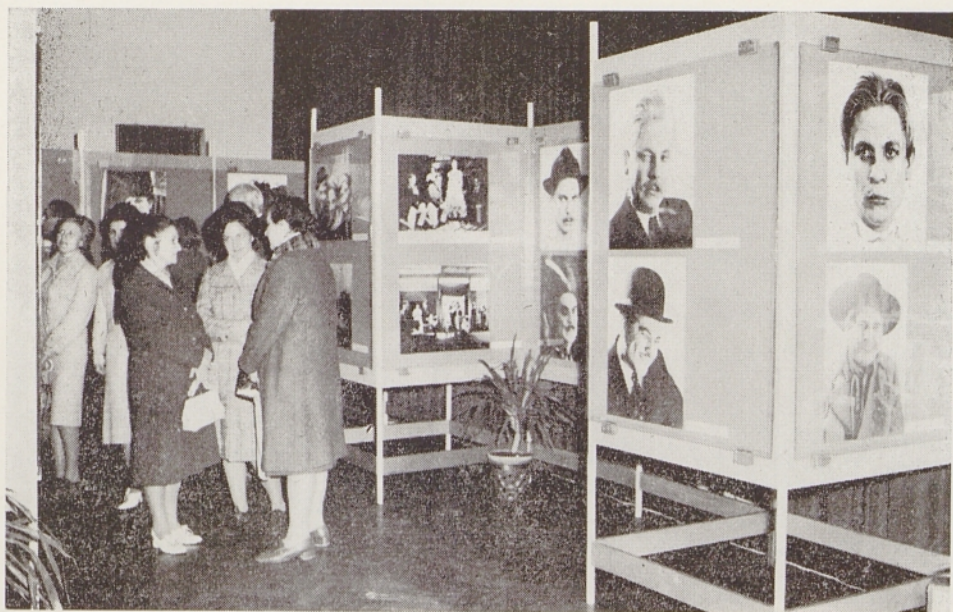
2. Dne 5. oktobra smo odprli v foyerju Mestnega gledališča ljubljanskega spominsko razstavo o delu *Hinka Nučiča*. Uvodno besedo je imel Mirko Mahnič. — V tem letu so bile v teh prostorih pravzaprav tri razstave: tudi spominska razstava *Delo Bojana Stupice na slovenskih odrih*, odprta že 18. decembra 1970, je bila na ogled do pomladi 1971; spominska razstava ob jubileju *Mile Saričeve* pa je bila pripravljena že v decembru 1971, odprta pa zaradi poznejše premiere, s katerimi vežemo te razstave, šele 7. januarja 1972.

3. Dne 18. oktobra, ob Borštnikovem srečanju, smo odprli v foyerjih Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru spominsko razstavo ob obletnici smrti *Staneta Severja*. Ta, letošnja največja gledališka razstava je prikazala igralčevo delo v naslednjih poglavjih: *Iskanja in prvi uspehi (1934—1941)*; *Zrelost — od osvobojenja do jubileja (1945—1961)*; *Poslednje dramske vloge (1961—1969)*; *Slovo z Gledališčem enega (1970)*. Posebej so bila razstavljena pričevanja o Severjevih gostovanjih ter o delu pri filmu in televiziji. Uvodno besedo je imel dr. Bratko Kreft.

4. Dne 18. novembra smo odprli v prostorih Muzeja pozorišne umetnosti Srb'je v Beogradu razstavo *Mladostno delo Bojana Stupice*. Uvodno besedo sta imela predstavnik obeh ustanov, Olga Milanović in Dušan Moravec. — Pripomniti velja, da nas je presenetil ob tej naši drugi razstavi v Beogradu izjemno lep obisk pomembnih gledaliških delavcev.

5. Dne 18. decembra, ob prvi podelitvi Severjevih nagrad, smo na novo odprli v galeriji na loškem gradu v Škofji Loki spominsko razstavo o delu *Staneta Severja* — na dan obletnice igralčevega slovesa. Uvodno besedo je imel Dušan Moravec.

Ob robu je pripravil Slovenski gledališki muzej gradivo tudi ob raznih drugih priložnostih, tako za vitrino *Vide Juvanove* ob podelitvi Prešernove nagrade, za gledališki del *Finžgarjeve* razstave v ljubljanski Narodni in univerzitetni knjižnici, za razne *televizijske* oddaje, domače in tuje *publikacije* itd.

Otvoritev Severjeve razstave v Mariboru (18. oktobra 1971)

Del Severjeve razstave v Mariboru (ob Boršnikovem srečanju 1971)

Ob otvoritvi razstave Bojana Stupice v Beogradu (18. novembra 1971)

Del kolektiva srbskega in slovenskega gledališkega muzeja ob otvoritvi razstave Bojana Stupice v Beogradu

Pogled na del Severjeve razstave v Škofji Loki (18. decembra 1971)

Prvi Severjevi nagrajenci (Škofja Loka 1971)

b) Publikacije in raziskovalno delo

V letu 1971 je natisnil SGM, tako kakor prejšnja leta, dva zvezka svoje revije »Dokumenti SGM«, edine jugoslovanske periodične publikacije za gledališke raziskave. Letošnja zvezka, 17. in 18., sestavljata sedmo knjigo. Prvi je bil pretežno namenjen raziskavi dela Bojana Stupice v slovenskih gledališčih, drugi pa deloma igralskemu in pevskemu ustvarjanju Irme Polakove, deloma pa spominu Staneta Severja. Hkrati s pričujočim zvezkom smo pripravljali že tudi dvajsetega, ki bo skušal osvetliti novo gradivo o Dramatičnem društvu, ljubljanski in zagrebški opus Zofije Borštnik-Zvonarjeve, delo Mileve Zakrajškove, pisma Antona Verovška s komentarjem dr. Fr. Koblarja itd.

Razen novih zvezkov Dokumentov pripravljamo tudi dopolnilni snopič k naši knjigi »Repertoar slovenskih gledališč 1867—1967« in sicer za obdobje 1967—1972; ta snopič bo hkrati deloma dopolnil prejšnjo knjigo in objavil tudi nekatere popravke. Izšel naj bi v začetku leta 1973, vendar je to odvisno od denarne podpore, tako kakor je od podpore odvisno povečanje števila zvezkov ali vsaj obsega dosedanjih dveh letnih zvezkov Dokumentov. Gradiva je mnogo in tudi sodelavci so na voljo, letošnja podpora 27 600 din pa krije komaj dobro polovico stroškov pri sedanjem obsegu.

V tem letu smo, tako kakor prej izpopolnjevali naše *kartoteke*, ki so pomagale pri raziskovalnem delu (zlasti kartoteko biografskih člankov in kartoteko predstav), sestavili smo več *bibliografskih* pregledov vlog, komentarjev h *korespondencam* in k *arhivskemu* gradivu itd. Rezultate tega dela smo deloma objavili v Dokumentih, deloma pa sodelavci muzeja tudi v tuji periodiki in v samostojnih knjigah. Predstavniki muzeja se je udeležil tudi letošnjih jugoslovanskih teatroloških posvetovanj, tako simpozija Gledališče in revolucija v Jajcu in posvetovanja o srbskih gledaliških raziskavah v Sremskih Karlovcih.

c) Novo gradivo

Največja pridobitev leta 1971 je zapuščina dramskega igralca *Hinka Nučiča*, predvsem tisti del za leta 1900—1912. S to zapuščino smo pridobili večjo zbirko fotografij, ki osvetljujejo slovensko gledališče pred prvo vojno; dragoceno korespondenco, ki vsebuje poleg v tem zvezku delno objavljenih Govekarjevih pisem tudi dopise Zofije Borštnikove, Friderika Juvančiča, Lojza Kraigherja, Milana Skrbinška in še drugih; mnoge letake, predvsem komplet iz Nučičevih mariborskih let (1919—1921) in večjo zbirko letakov Slovenskega doma v Zagrebu; urejeno zbirko časopisnih kritik iz Nučičevih prvih ljubljanskih let (1900—1912); osebne dokumente (pogodbe, dekrete itd.); in še celo nekaj dokumentov iz izgubljenega arhiva Dramatičnega društva, ki jih objavljamo že v tem zvezku.

Razen te zapuščine smo dobili, prav tako v dar, tudi zbirko fotografij, pisem, osebnih dokumentov itd. iz zapuščine *Lojzeta Drenovca* in *Vere Danilo-Balatkove*, ki sta umrli ob koncu leta 1971.

S temi tremi gledališkimi ustvarjalci so se poslovile domala zadnje priče delovanja starega Deželnega gledališča, zato so njihove zapuščine, ki vsebujejo gradivo iz obdobja pred prvo vojno, toliko dragocenejše. Razen tega pa se je naša *fototeka* in zbirka *scenskih* in *kostumskih* osnutkov v tem letu spopolnila z nekaterimi sodobnimi primerki, ki nam jih je odstopil Atelje SNG v Ljubljani.

Izpopolnila se je tudi zbirka *letakov*, predvsem pa *knjižnica*, tako z nakupi (skupaj 214 publikacij, od tega 183 domačih), z zamenami (skupaj 198 publikacij, od tega 112 tujih) in z darovi (125). Izpopolnila se je tudi zbirka drobnega gledališkega tiska, ki je za raziskovalce pogosto posebno dragocena (205 kosov).

d) *Delovni pogoji*

Zaključujemo z najbolj mračnim poglavjem: spremenilo se ni od lanskega leta nič, pa tudi v zadnjem desetletju skoraj nič — kdor se želi s tem podrobneje seznaniti, naj si ogleda poročila v prejšnjih šestih knjigah. Razstavnih prostorov ni, število stalnih sodelavcev je isto (4), najhuje pa je, da postajajo nevdržni tudi pogoji za in-terno delo (3 sobe in ena v souporabi). Zato ne moremo prevzeti niti odgovornosti za pravilno hranjenje že prevzetega gradiva, hkrati pa moramo odklanjati sleherno večjo zbirko (npr. filmsko dokumentacijo, operni arhiv itd.). Kar se tega tiče, bo dočakal Slovenski gledališki muzej prihodnje leto prav klavrno svoj dvajseti rojstni dan. Kar je napravil, je napravil v skrajno neprimernih delovnih pogojih; kar je zamujeno, ni zamujeno po krivdi sodelavcev.

Compte-rendu du travail du Musée du théâtre slovène en 1971

Le compte-rendu annuel publié chaque année dans le premier numéro de la revue parle d'abord des expositions. En 1971 le Musée a préparé cinq expositions et a collaboré à plusieurs expositions à l'étranger. La plus importante fut l'exposition commémorative consacrée à l'acteur Stane Sever, décédé en 1970. Elle fut inaugurée lors du festival »Rencontre de Borštnik« à Maribor. Le Musée organisa à Belgrade l'exposition »L'oeuvre de jeunesse de Bojan Stupica«, consacrée à l'oeuvre de l'acteur et metteur en scène Bojan Stupica qui, pendant plusieurs années, travailla aussi à Belgrade. La deuxième partie du compte-rendu parle des publications et du travail de recherche, entre autre des préparations pour le fascicule complémentaire du livre Répertoire, publié en 1967. Le fascicule complémentaire embrassera la période des cinq dernières années. La troisième partie du compte-rendu parle des documents acquis en 1971 surtout sous forme de legs, dont le plus important est celui de Hinko Nučič. Le compte-rendu mentionne à la fin les conditions de travail qui empêchent d'ouvrir la collection permanente déjà préparée et également d'accepter des legs plus importants.

